

Ve škole pro autisty zvonění nemají

Petr Kozelka

Čtyři dospělí na šest dětí ve třídě, žádné zvonění, individuální učebny a jiný denní plán pro každé z dětí. Tak vypadá jediná specializovaná základní škola pro autisty v Česku, která funguje v Brně.

V devíti třídách se tu vzdělává 54 žáků mezi osmi a osmnácti lety, kteří kromě autismu trpí i mentálním nebo tělesným postižením. Pro drtivou většinu dětí je obrovským úspěchem, pokud se na konci školy dokážou aspoň částečně postarat sami o sebe.

Jeden z žáků má například třídu sám pro sebe, protože ostatní děti nesnese a je agresivní

Ve škole ve Štolcově ulici neohlašuje začátek a konec vyučování zvonek, vyučovací hodina tady netrvá 45 minut. „Zvonění dětem vadilo, u některých mohlo dokonce vyvolat i záchvat. Hodina je tu přizpůsobena potřebám dětí, pro ně celou školu vytváříme,“ řekl Právu ředitel školy Tomáš Musil.

Marně byste tu hledali klasické třídy s katedrou, tabulí a lavicemi. „Děti jsou tu ve třídách po čtyřech až šesti. Máme individuální učebny, v každé třídě jsou dva učitelé, vychovatel a speciální pedagog. Děti nejdou do tříd podle věku, ale podle toho, jaké mají projevy nemoci a míru postižení. Takže máme dohromady třeba pářáky s prvňáky, hlavně je, aby si děti co nejméně navzájem vadily a aby se s nimi dalo pracovat,“ vysvětlil ředitel.

Jeden z žáků má například třídu

Některé děti potřebují pracovat nejen s obrázky, ale i s reálnými předměty.

Foto ZŠ Štolcova

sám pro sebe, protože ostatní děti nesnese a je agresivní.

Vyučování je zde odlišné od běžné praxe. Děti mají přesný plán, vědí dopředu, co budou dělat, protože autisté nesnášejí změny. Každé z dětí má na speciální nástěnce plán dne v podobě kartiček s činnostmi, odpočinkem či jídlem. Učitelé pracují s dětmi ponejvíce jednotlivě, když dítě dokončí úkol, převezme si ho vychovatel či speciální pedagog a učitel se věnuje dalšímu.

Do školy míří děti, které by běžnou základní školu nezvládly. „U dítěte, u kterého je šance, že normální školu zvládne, je snaha ho tam umístit a zajistit mu asistenta. Jenže ne všechny děti zvládnou integraci,“ uvedl Musil.

„Můj názor je, že není dobré za každou cenu integrovat nebo naopak dávat rovnou dítě do speciální školy. Každé dítě je jiné, takže je potřeba hledět na míru jeho postižení, možnosti začlenění i rodinné prostředí. Jaký význam

má třeba dávat dítě do běžné třídy, když prostě nesnese kolektiv?“ nastínil.

Pomůcky si sami vyrábějí

Zcela jinak zde musí pracovat i učitelé. Nemají kabinety ani sborovnu, přípravu na hodinu dělají přímo ve své třídě. Pomůcky pro vyučování si musí vyrábět sami. „Jejich platové ohodnocení vůbec neodpovídá náročnosti práce. Svou činnost berou jako pos-

lání, pro děti dělají všechno. O to víc pak mrzí, když narazíme na komplikace v jednání s úřady nebo přebujelou administrativou,“ povzdychl.

Na škole působí i drtivě většinou ženy. „Protože nemáme bezbariérový objekt, kolikrát musí třeba děti nosit do patra v náručí,“ upozornil ředitel.

Zřizovatelem školy je kraj, ale pomoci se jí snaží i městská část Brno-Černovice, na jejímž území leží.